

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА
ENTI SHTETËROR I REVIZIONIT
STATE AUDIT OFFICE

**КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА ИЗВРШЕНА РЕВИЗИЈА НА
ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ И РЕВИЗИЈА НА УСОГЛАСЕНОСТ
ЗА 2020 ГОДИНА НА
ДВИЖЕЊЕ ЗА НАЦИОНАЛНО ЕДИНСТВО НА ТУРЦИТЕ -
ДНЕТ
СМЕТКА ЗА РЕДОВНО РАБОТЕЊЕ**

01 2021 04 06

Скопје, јуни 2022 година

СОДРЖИНА

Опис	Страна
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР	1 - 15
Финансиски извештаи за 2020 година:	
Биланс на приходи и расходи	16
Биланс на состојба	17
Преглед на промени на извори на капиталните средства	18
Сметководствени политики и образложенија кон финансиските извештаи	
- Вовед	19 - 20
- Сметководствени политики	20 - 22
- Образложенија кон финансиските извештаи	23 - 26
Прилог број 1 – Забелешки на Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор	
Прилог број 2 – Одговор на забелешки на Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор	

**ДВИЖЕЊЕ ЗА НАЦИОНАЛНО ЕДИНСТВО НА ТУРЦИТЕ – ДНЕТ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

Кратенки користени во извештајот:

ДНЕТ - Движење за национално единство на Турците РСМ – Република Северна
Македонија

ДИК - Државна изборна комисија

ДЗР - Државен завод за ревизија

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА
ENTI SHTETËROR I REVIZIONIT
STATE AUDIT OFFICE

Број: 13-146/5

Дата: 17.06.2022

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Резиме

Државниот завод за ревизија изврши ревизија на финансиските извештаи на Движење за национално единство на Турците на сметката за редовно работење за 2020 година, заедно со ревизија на усогласеност.

Со извршената ревизија за 2020 година, изразивме неповолно мислење за вистинитото и објективното прикажување на финансиските извештаи и за усогласеноста на финансиските трансакции со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Извршена е ревизија на финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност на Движење за национално единство на Турците на сметката за редовно работење за 2012 година и изразено е неповолно мислење за вистинитоста и објективноста на финансиските извештаи, како и за усогласеност на активностите, финансиските трансакции и информации со релевантната законска регулатива, упатствата и воспоставените политики.

Не е извршена ревизија на спроведување на препораките презентирани во Конечниот извештај на овластениот државен ревизор за 2012 година, од причина што од последната ревизија изминат е подолг временски период и настанати се промени во законската регулатива со која е уредено нејзиното работење.

Со извршената ревизија на финансиските извештаи за 2020 година, заедно со ревизија на усогласеност ги констатиравме следниве состојби:

- ненавремено доставување на годишниот финансиски извештај;
- неприменувањето на сметководственото начело на модифицирано настанување на деловните промени/трансакции;
- не усогласеност во на дел од позициите во финансиските извештаи кои потекнуваат од минати години и

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор 1

_____

ДВИЖЕЊЕ ЗА НАЦИОНАЛНО ЕДИНСТВО НА ТУРЦИТЕ – ДНЕТ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

- нецелосно извршениот попис на средства, обврските и изворите на средствата.

За утврдените состојби дадени се препораки до одговорните лица во партијата со цел преземање мерки за надминување на состојбите.

Во делот Нагласување на прашања за неизвесност и континуитет обелоденета е состојбата за структурата на изворите на финансирање од аспект на учеството на приватните и јавните извори на финансирање на политичките партии.

Во делот останати прашања ревизијата ги истакна системските слабости во законската регулатива и потребата од нивно надминување, за кои во повеќе наврати Државниот завод за ревизија обелодени преку своите годишни извештаи, а кои се однесуваат на:

- потребно е да се преиспита член 83 став 2 од Изборниот законик во делот на финансирањето на изборната кампања со средства од редовната сметка на политичката партија;
- со измените и дополнувањата на Изборниот законик во 2018 година, изменет е член 71, со што додадена е можност на трансакциската сметка за изборна кампања да се депонираат средства од сметката на политичката партија за редовно работење и од посебните сметки за средствата обезбедени од кредит, поради што потребно да се дополни член 26 од Законот за финансирање на политичките партии со кој ќе се уреди преносот на средствата од сметката за редовно работење на партијата и од посебните сметки за средствата обезбедени преку кредит на трансакциска сметка отворена за изборен процес;
- во услови на дадена законска можност за финансирање на изборната сметка со донации на политичката партија потребно е допрецизирање на член 83 од Изборниот законик, во делот на финансирање на изборниот процес од донации од политичка партија, во однос на поединечните и вкупните лимити на средства;
- потребно е да се преземат активности за изменување и дополнување на подзаконските акти со кои се уредува начинот на водење на сметководството на непрофитните организации, со кои ќе се обезбеди доследно почитување на сметководственото начело на „модифицирано настанување на деловните промени, односно трансакции“;
- да се донесат поконкретни насоки за регулирање на начинот на плаќање, уплата и евидентирање на членарината како извор на финансирање на политичките партии со цел еднообразност во начинот на нивното сметководствено евидентирање и потврдување на законски утврдениот лимит за секој член одделно;
- доуредување на законската регулатива во делот на утврдување на роковите за одделни активности поврзани со начинот на планирање,

---

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор   2

_____

ДВИЖЕЊЕ ЗА НАЦИОНАЛНО ЕДИНСТВО НА ТУРЦИТЕ – ДНЕТ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

- распределба и исплата на средствата од редовно годишно финансирање на политичките партии и
- да се утврди пречистен текст на Законот за политичките партии и Законот за финансирање на политичките партии.

Од страна на одговорното лице добиени се забелешки на Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор, истите се разгледани и констатирано е дека од дадени две забелешки една забелешка не се прифаќа, а другата забелешка претставува образложение за констатираната состојба.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор

3

ДВИЖЕЊЕ ЗА НАЦИОНАЛНО ЕДИНСТВО НА ТУРЦИТЕ – ДНЕТ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

---

1. Вовед

1.1. Извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на страна од 16 до 18 заедно со ревизија на усогласеност на Движење за национално единство на Турците на сметка за редовно работење за 2020 година, кои се состојат кои се состојат од Биланс на состојба на ден 31 декември, Биланс на приходи и расходи за годината која завршува со тој датум, преглед на промени на извори на капитални средства за 2020 година и преглед на значајни сметководствени политики и објаснувачки белешки кон финансиските извештаи.

1.1. Ревизијата на финансиските извештаи од точка 1.1. на овој извештај е извршена согласно член 22 став 1 од Законот за државната ревизија и Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија за 2021 година согласно член 23 од Законот за државна ревизија.

1.2. Извршена е ревизија и е издаден извештај за финансиските извештаи и за усогласеност со закони и прописи за Движење за национално единство на Турците за 2012 година и изразено е неповолно мислење за вистинитоста и објективноста на финансиските извештаи, како и за усогласеност на активностите, финансиските трансакции и информации со релевантната законска регулатива, упатствата и воспоставените политики.

1.3. Финансиските извештаи од точка 1.1. на овој извештај се одговорност на раководството на ДНЕТ од точка 1.1. на овој извештај застапувано од:

- Ердоган Сарач, претседател на партијата

Оваа одговорност вклучува дизајнирање, имплементација и одржување на интерна контрола која што е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи коишто се ослободени од материјално погрешни прикажувања, без разлика дали се резултат на измами или грешки, избор и примена на соодветни сметководствени политики, како и правење на сметководствени проценки кои што се разумни во околностите.

Раководството на субјектот е исто така одговорно за осигурување дека активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансиските извештаи се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

1.4. Одговорност на ревизорите е да изразат мислење за финансиските извештаи од точка 1.1. врз основа на извршената ревизија. Оваа одговорност вклучува и изразување мислење за тоа, дали активностите, финансиските трансакции и информации рефлектирани во финансиските извештаи се, во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор

4

ДВИЖЕЊЕ ЗА НАЦИОНАЛНО ЕДИНСТВО НА ТУРЦИТЕ – ДНЕТ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Оваа одговорност вклучува извршување на постапки за добивање ревизорски докази за тоа дали приходите и трошоците се користени за планираните намени утврдени од страна на законодавецот. Таквите постапки вклучуваат и процена на ризикот од неусогласеност.

Ревизијата е извршена во согласност со стандардите за државна ревизија на Меѓународната организација на Врховните ревизорски институции (ИНТОСАИ) кои се пропишани за примена во РСМ. Овие стандарди налагаат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата со цел да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешни прикажувања. Ревизијата вклучува извршување на постапки за добивање на достатни соодветни ревизорски докази како поткрепа на износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Изборот на постапки зависи од ревизорската процена, вклучително и процена на ризиците за материјални погрешни прикажувања во финансиските извештаи без разлика дали е резултат на измами или грешки.

При процена на ризиците ревизорот ги разгледува интерните контроли како релевантни за подготовка и објективно презентирање на финансискиот извештај со цел да се дизајнираат ревизорски постапки кои се соодветни во околностите но не за целите на изразување на мислење за ефикасноста на интерните контроли на субјектот. Ревизијата исто така вклучува проценка на соодветноста на користените сметководствени политики и сметководствени проценки направени од страна на раководството на субјектот од точка 1.1. на овој извештај, како и општа оценка за севкупното презентирање на финансиските извештаи. Веруваме дека обезбедените докази ни обезбедуваат разумна основа за нашето ревизорско мислење.

2. Цели, заснованост и период на вршење на ревизијата

2.1. Цел на ревизијата на финансиските извештаи е да му овозможи на ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи земени како целина се ослободени од материјално погрешни прикажувања било поради измама или поради грешка, овозможувајќи му на ревизорот да изрази мислење за тоа дали финансиските извештаи се изготвени, во сите материјални аспекти, во согласност со применливата рамка за финансиско известување и да известува за финансиските извештаи и да комуницира, во согласност со ревизорските наоди.

Цел на ревизијата на усогласеност во врска со ревизијата на финансиските извештаи е ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали активностите, финансиските трансакции и информациите рефлектирани во финансиските извештаи се, во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики и да ја известува законодавната власт и други соодветни тела за наоди и расудувања.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор

5

ДВИЖЕЊЕ ЗА НАЦИОНАЛНО ЕДИНСТВО НА ТУРЦИТЕ – ДНЕТ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

- 2.2. Финансиските извештаи кои се предмет на овој извештај се засновани врз завршната сметка составена според применливата рамка за финансиско известување во Република Северна Македонија.
- 2.3. Ревизијата од точка 1.1. погоре е планирана и извршена во периодот од 01.03.2022 до 15.03.2022 година кај Движење за национално единство на Турците од тим на Државниот завод за ревизија.

3. Осврт на ревизијата од претходната година – спроведување на препораките

Извршена е ревизија на ДНЕТ за 2012 година, при што изразено е неповолно мислење за вистинитоста и објективноста на финансиските извештаи, како и за усогласеност на активностите, финансиските трансакции и информации со релевантната законска регулатива, упатствата и воспоставените политики. Не е извршена ревизија на спроведување на препораките презентирани во Конечниот извештај на овластениот државен ревизор за 2012 година, од причина што од последната ревизија на ДНЕТ изминат е подолг временски период и настанати се промени во законската регулатива со која е уредено неговото работење.

4. Наоди и препораки

Прашањата кои ги покрива овој извештај беа дискутирани на завршниот состанок со раководството и одговорните лица на ДНЕТ одржан на 09.05.2022 година.

Од страна на одговорното лице добиени се забелешки на Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор број 13-146 од 13.05.2022 година. Забелешките се однесуваат на точките 5 и 4.1.1., истите се разгледани и констатирано е дека од дадени две забелешки една забелешка не се прифаќа, а една забелешка претставува образложение за констатираната состојба.

Констатирани се следните состојби:

4.1. Усогласеност со закони и прописи

- 4.1.1. Со одредбите на член 27 и 27-а од Законот за финансирање на политичките партии утврдена е обврската за изготвување и доставување на Годишен финансиски извештај до Државниот завод за ревизија како и негово објавување на веб страницата на политичката партија, најдоцна до 31 март во тековната година за претходната година. На ревизијата не и се презентирани податоци дека Годишниот финансиски извештај е изготвен и доставен до Државниот завод за ревизија и е објавен согласно утврдените барања. Наведената состојба влијае на можноста за пристап до информациите од

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор   6

ДВИЖЕЊЕ ЗА НАЦИОНАЛНО ЕДИНСТВО НА ТУРЦИТЕ – ДНЕТ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

страна на заинтересираните страни, како и на остварување на правото на редовно годишно финансирање од Буџетот на Република Северна Македонија. Во текот на вршење на ревизијата доставен е Годишниот финансиски извештај за 2020 година и истиот е објавен на веб страната на партијата.

Ревизијата не дава препорака, поради тоа што Годишниот финансиски извештај за 2021 година доставен до ДЗР и објавен на веб страната на партијата, во законски утврдениот рок.

4.2. Финансиски извештаи

4.2.1. Со извршениот увид во финансиските извештаи за 2020 година ревизијата констатира одредени состојби кои упатуваат на погрешно прикажување и неусогласеност на одредени билансни позиции со состојба 31.12.2020 година поради следново:

- проценувањето на одделни билансните позиции содржани во главната книга не се спроведени според сметководственото начело на модифицирано настанување на деловните промени/ трансакции, односно применет е пресметковен начин на проценување на дел од позициите во билансот на состојба и признавање на расходите и приходите;
- податоците искажани во Билансот на состојба и Билансот на приходи и расходи не се усогласени со податоците евидентирани во деловните книги и тоа во делот на набавките на материјални средства и нивната исправка на вредност кои во финансиските извештаи се прикажани како расходи во Билансот на приходи и расходи на позициите пренесени средства и средства за опрема. Со увидот во извршените трансакции констатиравме дека не усогласеностите се однесуваат на неевидентирани вредности на набавена опрема во текот на годината и почетна состојба на исправка на вредност на материјални средства за кои е потребно искажување на соодветни позиции во Билансот на состојба;
- не усогласеност помеѓу дел од основните средствата и нивните извори, како и помеѓу парични средства и пренесениот вишок на приходи и расходи;
- во Билансот на состојба не е искажана вредност на набавен деловен простор во 2019 година во вредност од 5.166 илјади денари, а истиот е евидентиран во деловните книги;
- не е пресметана амортизација и ревалоризација на материјалните средства за 2020 година и
- не е извршен целосен попис и не извршено усогласување на состојбата на средства, обврските и изворите на средствата искажани во сметководствената евиденција со фактичката состојба утврдена со попис на 31. Декември.

Неприменувањето на сметководственото начело на модифицирано настанување на деловните промени/трансакции, неусогласености во финансиските извештаи кои потекнуваат од минати години, како и

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Областен државен ревизор

7

ДВИЖЕЊЕ ЗА НАЦИОНАЛНО ЕДИНСТВО НА ТУРЦИТЕ – ДНЕТ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

нецелосно извршениот попис на средства, обврските и изворите на средствата, не се во согласност со одредбите од Законот за сметководството за непрофитните организации и од Правилникот за сметководството на непрофитните организации и не дава уверување за реалноста и објективноста на финансиските извештаи на ден 31.12.2020 година.

Препорака:

Одговорното лице на партијата и лицето одговорно за водење на деловните книги на партијата да преземат мерки и активности за:

- евидентирање на деловните промени/транзакции да се врши согласно сметководственото начело на модифицирано настанување на деловните промени и транзакции;
- усогласување на износите искажани во деловните книги со истите искажани во финансиските извештаи и
- вршење на целосен попис и усогласување на средствата, обврските и изворите на средствата искажани во сметководствената евиденција и со фактичката состојба утврдена со попис на 31 декември.

Основ за изразување на мислење

Вкупниот ефект од изнесените наоди во точките 4.1. и 4.2 чие влијание се одрази врз издаденото мислење од страна на ревизијата а се однесуваат на: ненавремено доставување на годишниот финансиски извештај, неприменувањето на сметководственото начело на модифицирано настанување на деловните промени/транзакции, неусогласености во финансиските извештаи кои потекнуваат од минати години, како и нецелосно извршениот попис на средства, обврските и изворите на средствата.

5. Ревизорско мислење

Мислење за финансиски извештаи

Според наше мислење, поради значењето на прашањата изнесени во точката од 4.2, финансиските извештаи не ги прикажуваат вистинито и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на политичката партија Движење за национално единство на Турците – ДНЕТ на ден 31 декември 2020 година како и резултатите на финансиските активности за годината која завршува со тој датум, во согласност со применливата рамка за финансиско известување.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор

8

Мислење за усогласеност со закони и прописи

Според наше мислење, поради значењето на прашањата изнесени во точките 4.1 и 4.2., активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансиските извештаи на политичката партија Движење за национално единство на Турците – ДНЕТ, не се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

6. Нагласување на прашања за неизвесност и континуитет

6.1. Законот за финансирање на политичките партии¹ ги уредува изворите, приходите и расходите на политичките партии, како и начинот на кој се врши надзорот и контролата на нивното финансирање. Средствата за редовно работење на политичките партии се остваруваат од јавни извори за финансирање, со средства од Буџетот на РСМ и од приватни извори на финансирање: членарина, кредит, донации, подароци, прилози, дотации, спонзорства, легати, продажба на промотивен и пропаганден материјал.

Со донесувањето на Законот за финансирање на политичките партии² во 2004 година, вкупните средства за годишно финансирање на политичките партии беа утврдени во висина од 0,06% од вкупните изворни приходи на Буџетот на РСМ, додека со Законот за изменување и дополнување на Законот за финансирање на политичките партии³ од 2018 година истите се зголемени на 0,15% од изворните приходи на Буџетот на РСМ. Поради епидемијата со COVID 19, во јуни 2020 година со Уредбата со Законска сила за финансирање на политичките партии⁴ процентот од изворните приходи е намален на 0,04%, за да во декември 2020 со Законот за изменување на Законот за финансирање на политичките партии⁵ процентот за финансирање на политичките партии за 2020 и 2021 година е утврден во висина од 0,105% од изворни приходи на Буџетот на РСМ.

Со извршените ревизии за период 2018-2020 година, констатиравме дека ваквите законски измени влијаат врз структурата на приходите на политичките партии, прикажани одделно во графиконот подолу:

---

¹„Службен весник на Република Македонија“ број 76/04, 86/08, 161/08, 96/09, 148/11, 142/12, 23/13, 140/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 294/20)

²„Службен весник на Република Македонија“ број 76/04

³„Службен весник на Република Македонија“ број 140/18

⁴„Службен весник на Република Северна Македонија“ број 166/20

⁵„Службен весник на Република Северна Македонија“ број 294/20

во 000 денари

Со анализата на вкупните приходи по видови на извори на финансирање, констатиравме дека учеството на јавното финансирање од Буџетот на РСМ на редовното работење на ДНЕТ бележи тренд на опаѓање во 2020 година што е за 35% помалку во однос на 2019 година кое се должи на намалување на процентот за годишно финансирање на политичките партии, како и намалување на вкупните изворни приходи на Буџетот на РСМ како резултат на влијанието на здравствено-економската криза предизвикана од вирусот COVID-19.

Структурата на расходите на партијата во нареден период, се очекува да претрпи измени, имајќи ја предвид измената на член 83 став 2 алинеја 1 од Изборниот законик, каде извор на финансирање на изборната кампања, меѓу другите извори се и средствата од редовната сметка на политичката партија.

7. Останати прашања

7.1. Согласно член 9 од Законот за финансирањето на политичките партии, политичките партии средствата за годишно финансирање од Буџетот на РСМ можат да ги користат исклучиво за остварување на своите цели утврдени со закон, статут и други акти на партијата.

Со донесувањето на Законот за изменување и дополнување на Изборниот законик во 2020 година⁶ во член 83 став 2 алинеја 1 уредено е дека изборната кампања може да се финансира, меѓу другите извори и од средства од редовната сметка на политичката партија. Имајќи ја предвид оваа одредба, укажуваме дека дадена е законска можност, средствата добиени од Буџетот на РСМ за финансирање на редовното работење на политичките партии да се користат

⁶ „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 42/20

како финансиски средства со кои ќе се покриваат трошоци на учесниците во изборните кампањи.

Ревизијата смета дека потребно е да се преиспита член 83 став 2 од Изборниот законик во делот на финансирањето на изборната кампања со средства од редовната сметка на политичката партија од причина што ваквата законска измена на Изборниот законик создава ризик средствата од Буџетот на РСМ за финансирање на редовното работење на партиите согласно Законот за финансирање на политичките партии да не се користат исклучиво за остварување на цели на партијата во редовното работење туку да се користат за финансирање на изборните кампањи.

7.2. Со Законот за изменување и дополнување на Изборниот законик („Службен весник на РМ“ број 140/18) извршени се измени во член 71, со што во став 7 додадена е можност на трансакциската сметка за изборна кампања да се депонираат средства од сметка на политичката партија за редовно работење и од посебните сметки за средствата обезбедени преку кредит, без да се прецизира рокот и начинот за враќање на истите, доколку трансферираните средства не се извор на финансирање на изборната кампања, согласно член 83 од Изборниот законик.

Со донесувањето на Законот за изменување и дополнување на Законот за финансирање на политичките партии во 2018 година⁷ во член 26 уредено е дека политичката партија може да врши пренос на средствата помеѓу своите сметки (сметка за редовно работење и сметка за кредити). Имајќи го предвид член 71 став 7 од Изборниот законик, ревизијата укажува дека потребно да се дополни член 26 од Законот за финансирање на политичките партии со кој ќе се уреди преносот на средствата од сметката за редовно работење на партијата и од посебните сметки за средствата обезбедени преку кредит на трансакциска сметка отворена за изборен процес.

7.3. Согласно член 13 од Законот за финансирање на политичките партии, донациите претставуваат приватни извори на финансирање на политичките партии, додека во член 16 од наведениот закон е уреден износот на поединечната донација и тоа:

- физички лица до висина од 30 просечни нето плати во Републиката и
- правни лица во висина од 60 просечни плати во Републиката,

исплатени во претходниот месец и објавени од Државниот завод за статистика, кој износ не смее да биде кумулиран повеќе од еднаш годишно.

Со донесувањето на Законот за изменување и дополнување на Изборниот законик од 16.02.2020 година, во член 83 уредено е дека изборната кампања може да се финансира и од:

- донации на политичка партија,
- физички лица во висина од 3.000 евра во денарска противвредност и

---

⁷ „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 140/18

ДВИЖЕЊЕ ЗА НАЦИОНАЛНО ЕДИНСТВО НА ТУРЦИТЕ – ДНЕТ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

- правни лица во висина од 30.000 евра во денарска противвредност.

Ревизијата укажува дека во услови на дадена законска можност за финансирање на изборната сметка со донации на политичката партија потребно е допрецизирање на член 83 од Изборниот законик, во делот на финансирање на изборниот процес од донации од политичка партија, во однос на поединечните и вкупните лимити на средства.

7.4. Во Конечните извештаи за извршените ревизии на финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност на политичките партии во минати години, овластениот државен ревизор извести дека водењето на сметководството, деловните книги, сметководствените документи и обработката на податоците, признавањето на приходите и расходите, проценувањето на билансните позиции, ревалоризацијата, финансиските извештаи и доставувањето на финансиските извештаи на политичките партии се уредени со Законот за сметководството за непрофитните организации⁸, за кој е потребно надлежните институции да преземат активности за изменување и дополнување, и тоа:

- согласно член 13 од наведениот закон признавањето на приходите и расходите на непрофитните организации се спроведува според сметководствено начело на модифицирано настанување на деловните промени односно трансакции, што значи дека приходите се признаваат во пресметковниот период во којшто настанале според критериумот на мерливост и расположливост. Имено, приходите се мерливи кога можат да се искажат вредносно и постапувањето при евидентирањето на истите кај политичките партии е еднообразно, додека под критериумот расположливост на приходите/расходите во пресметковниот период се подразбира дека истите се расположливи кога се остварени во пресметковниот период или во рок од 30 дена по истекот на пресметковниот период, под услов приходите да се однесуваат на пресметковниот период и да служат за покривање на обврските од тој пресметковен период.
- Поради наведените алтернативни критериуми за расположливоста на приходите (сврзникот „или,“) ревизијата смета дека надлежните органи потребно е да донесат поконкретни насоки во однос на рокот на нивната расположливост и евидентирање и подзаконски акти за воспоставување на сметководствената евиденција кај непрофитните организации и обрасците за подготвување на финансиските извештаи донесени се подзаконски акти и тоа:
  - ✓ Правилник за содржината на одделни сметки во сметковниот план на непрофитните организации⁹ и

---

⁸ „Службен весник на Република Македонија” број 24/03, 17/11 и 154/15

⁹ „Службен весник на Република Македонија, број 117/05

- ✓ Правилник за сметковниот план и билансите на непрофитните организации¹⁰.

Во наведените правилници, пропишани се сметки и позиции кои не бараат одлив на парични средства односно истите претставуваат пресметковни позиции и нивното признавање се темели на сметководственото начело на „пресметковна основа“.

Надлежното министерство потребно е да преземе активности за изменување и дополнување на наведените подзаконски акти, со кои ќе се обезбеди доследно почитување на сметководственото начело на „модифицирано настанување на деловните промени, односно трансакции“.

- 7.5. Согласно членот 13 од Законот за финансирање на политичките партии, членарината е предвидена како дел од приватни извори на финансирање на политичките партии. Членарината претставува редовен износ на средства кој членот на партијата го плаќа годишно согласно со актите на партијата. Овој износ поединечно по член, согласно член 14 од истиот закон, за период од една година „не смее да биде повисок од една просечна исплатена нето плата во Републиката во претходната година, што ја објавува Државниот завод за статистика“. Приходите од членарина кај дел од партиите, се регулирани со интерни акти каде се пропишани висината на членарината, начинот на плаќање и уплата, како и начинот на нивното евидентирање во деловните книги.

Имајќи ги во предвид одредбите на член 33 став 2 алинеја 2 од Законот за изменување и дополнување на Изборниот законик („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 42/2020) со кој како извор на финансирање на изборната кампања е утврдена и „членарина на политичка партија“, од една страна и не секогаш воспоставена целосна и соодветна евиденција во деловните книги за висината на членарината по член на партијата за соодветен известувачки период, вкупните приходи на име членарина за соодветен известувачки период и висината на пренесените средства од редовната сметка на сметката за изборна кампања за одреден изборен процес од друга страна упатува на потребата од доуредување на наведената состојба.

Заради воедначено постапување кај сите политички субјекти, ревизијата смета дека е потребно надлежните органи да донесат поконкретни насоки за регулирање на начинот на плаќање, уплата, евидентирање на членарината, со цел еднообразност во начинот на нивното сметководствено евидентирање и потврдување на законски утврдениот лимит за секој член одделно, вклучувајќи го и финансирањето на изборната кампања за одреден процес.

- 7.6. Со Законот за финансирање на политичките партии се уредува начинот на планирање, распределба и исплата на средствата за редовно годишно финансирање на политичките партии. Средствата за финансирање на политичките партии, во износ од 30% кои се обезбедени од буџетот на РСМ се

---

¹⁰ „Службен весник на Република Македонија“, број 117/05, 11/06

распоредуваат подеднакво на сите политички партии кои освоиле најмалку 1% од гласовите на избирачите на последните избори за пратеници во Собранието на РСМ, на државно ниво или на последните локални избори во единицата за локална самоуправа. Средствата за финансирање на политичките партии, во износ од 70% обезбедени од буџетот на РСМ, се распоредуваат на политички партии чии што кандидати се избрани за пратеници во Собранието на РСМ, сразмерно со бројот на избрани пратеници и на политички партии чиишто кандидати се избрани за советници на последните локални избори, сразмерно со бројот на избрани советници.

Согласно законот, ДИК е должна да достави до Министерството за правда листа на политички партии кои освоиле најмалку 1% од гласовите на избирачите на последните одржани избори за пратеници во Собранието на РСМ, на државно ниво или на последните одржани локални избори во секоја општина и во Град Скопје, на ниво на општина односно на ниво на Град Скопје. По доставување на наведените податоци, од страна на Министерството за правда се донесува Решение за распоредување на средства за финансирање на политичките партии од Буџетот на РСМ по чие изготвување се врши исплата на средствата.

Со извршениот увид во одредбите од законот утврдивме дека не се пропишани рокови во кои Министерството за правда треба да донесе одлука за распоредување/исплаќање на средствата за политичките партии во текот на годината. Исто така, не е пропишан рок во кој ДИК треба да ја достави листата на политички партии кои добиле најмалку 1 % од гласовите на изборите за пратеници во Собранието на државно ниво или на последните локални избори како и листата до Министерството за правда на пратеници од политичките партии избрани за Собранието на државно ниво и листа на советници од политичките партии избрани на локалните избори на државно ниво.

Наведената состојба предизвикува политичките партии да не можат да ги планираат приходите од Буџетот на РСМ, да ги усогласат планираните активности со изворите на средства, ниту пак да ги внесат во сметководствените книги и да преземат мерки за наплата на побарувањата од Министерството за правда.

За надминување на утврдената состојба, потребно е надлежните органи да преземат активности за доуредување на законската регулатива во делот на утврдување на временската рамка за горенаведените активности, за која состојба овластениот државен ревизор извести и во конечниот извештај за извршена ревизија на усогласеност на Основниот Буџет на РСМ за 2020 година.

- 7.7. Правната рамка со која се уредува начинот, условите и постапката за основање, регистрирање и престанок на политичките партии и начинот и постапката на обезбедување на финансиските средства, располагањето со средствата за тековната работа и дејствувањето на политичката партија, како и начинот на контрола на финансирањето и финансиско-материјалното работење на политичките партии се темели на два закони и тоа Закон за политичките

ДВИЖЕЊЕ ЗА НАЦИОНАЛНО ЕДИНСТВО НА ТУРЦИТЕ – ДНЕТ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

партии¹¹ и Закон за финансирање на политичките партии.

Со извршениот увид во наведените законски акти ревизијата констатира дека до периодот на известување од извршената ревизија истите се повеќе пати менувани и дополнувани и не постојат пречистени текстови.

Ревизијата смета дека е потребно Собранието на Република Северна Македонија да ја задолжи Законодавно - правната комисија на Собранието на РСМ да утврди пречистен текст на горенаведените законски акти и истите

---

¹¹„Службен весник на Република Македонија“ број 76/04, 5/07, 8/07, 5/08 и 23/13

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор 15

_____

**ДВИЖЕЊЕ ЗА НАЦИОНАЛНО ЕДИНСТВО НА ТУРЦИТЕ – ДНЕТ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

БИЛАНС НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ ЗА 2020 година				
				во 000 денари
Опис	Образло женија	2020		2019
Приходи	3.1.			
Приходи од членарина, подароци, донации и приходи од други извори	3.1.1.	3.398		4.916
Вкупно приходи		3.398		4.916
Расходи	3.2.			
Материјални расходи, услуги и амортизација	3.2.1.	571		229
Други расходи	3.2.2.	1.750		1.342
Капитални и други средства	3.2.3.	121		142
Плати и надомести на плати	3.2.4.	371		-
Вкупно расходи		2.813		1.713
Остварен вишок на приходи - добивка пред оданочување	3.3.	585		3.203

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор 16

_____

**ДВИЖЕЊЕ ЗА НАЦИОНАЛНО ЕДИНСТВО НА ТУРЦИТЕ – ДНЕТ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

БИЛАНС НА СОСТОЈБА НА ДЕН 31.ДЕКЕМВРИ			
			во 000 денари
Опис на позицијата	Образло- женија	2020	2019
Актива			
Тековни средства	4.1.		
Парични средства	4.1.1.	6.345	4.537
Вкупно тековни средства		6.345	4.537
Постојани средства	4.2.		
Материјални средства	4.2.1.	1.094	1.076
Вкупно постојани средства		1.094	1.076
Вкупна актива		7.439	5.613
Пасива			
Тековни обврски	4.3.		
Пасивни временски разграничувања	4.3.1.	7.439	3.203
Вкупно тековни обврски		7.439	3.203
Извори на средства	4.4.		
Извори на деловните средства	4.4.1.	-	2.365
Вкупно извори на деловни средства		-	2.365
Вкупна пасива		7.439	5.568

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор 17

_____

**ДВИЖЕЊЕ ЗА НАЦИОНАЛНО ЕДИНСТВО НА ТУРЦИТЕ – ДНЕТ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

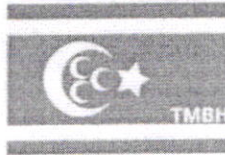
ПРЕГЛЕД		
НА ПРОМЕНИ НА ИЗВОРИТЕ НА ДЕЛОВНИ СРЕДСТВА ЗА 2020 ГОДИНА		
		во 000 денари
О П И С	Деловни средства	Вкупно
Состојба 01.01.2020 година	2.365	2.365
Зголемување по основ на:	-	-
Намалување по основ на:	(2.365)	(2.365)
Друг основ	(2.365)	(2.365)
Состојба 31.12.2020 година	-	-

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор 18

_____

Türk Milli Birlik Hareketi

Движење за Национално Единство на Турците

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА - REPUBLIKA E MAqedonisë së VERIUT
ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА
ENTI SHTETËROR I REVIZIONIT
СКОПЈЕ - SHKUP

До

м-р Максим АЦЕВСКИ
Главен државен ревизор
ДЗР на РСМ
СКОПЈЕ

Примено: Priluar më:	20.05.2022		
Орг. Един. Nj. org.	Број: Nr.	Прилог: Shifra:	Вредност: Vlera:
	13-146/4		

Предмет: Одговор на Нацрт извештај за Ревизија за 2020

Број: 99/EC/22

Врска: ваш допис од 13.05.2022 број 13-146/3

Почитуван г-дин М.Ацевски

Вашето известување по горе наведениот датум и број го примивме на 17.05.2022 година и по разгледувањето на истото ви доставуваме следното мислење:

Одма на почетокот на овој допис сакам да ве информирам дека високо ја цениме стручноста на тимот за ревизија во нашата партија во состав : г-ѓаТатјана Димитровска,Елена Догазанска и м-р Маја Јовановска- Цветковска. Посебно сме благодарни на искрената соработка и разбирање во текот на обработката на ревизорскиот извештај за 2020 година. От тука немаме никакви забелешки на односот на тимот за ревизија.

По детално образложениот нацрт извештај за ревизијата генерално не се сложуваме со оценката за „неповолното мислење за вистинитоста и објективноста на финансиските извештаи на ДНЕТ„. Сигурни сме дека од наша страна се прикажани сите позиции и целосна документација за вистинитост и објективност на работата на нашата партија. За таа цел сме ангажирале и овластен книговодител ,како професионалец стручно, вистинито и објективно, согласно на законските одредби за сметководство да ги позиционира и обработи комплетната годишна документација. Во оваа насока имаме доста пати доставено писмено известие и до вас дека книговодителите треба да бидат подвргнати на обуки пред конечната изработка на финансиските извештаи за партиите. Тоа е можно да се изведе од ваша страна или од страна на надлежните министерства.

- во врска со ненавремено доставување на годишниот извештај, ве известуваме дека сме настапиле согласно препораката на книговодителот и сме ја доставиле и до вас и сме ја објавиле на наша веб страница. По интервенцијата од ваша страна е отстранета забелешката и така повторно е доставена до вас, што исто така е нотирана во Нацрт извештајот. Дадените препораки на тимот за ревизија се целосно прифатени и ќе се превземаат мерки за надминување на укажаните слабости. Како прв чекор ќе дојде до промена на книговодителот.

Исто така најодговорно тврдам дека ниту случајно не може да стане збор за измама од наша страна во финансиските извештаи. Грешки поради непознавање на материјалот т.е начинот на кој

се составуваат извештаите на непрофитните организации е вистинскиот збор за состојбите, Исто така и вашите забелешки во однос на легислативата по овој материјал зборуваат дека нема унифицирана постапка за искажување на овие извештаи.

Почитуван Главен Ревизор

Не сакам да должам. Со овој допис ве известувам дека сме запознати со целосниот текст на нацрт извештајот за ревизија за 2020 година и ви потврдувам дека со забелешките во конечниот извештај ќе настојуваме да ги отклониме сите објективни забелешки. Се надевам дека соработката за отстранување на истите ќе биде на задоволително ниво. Од тука ви потврдувам дека од наша страна ќе имате максимално разбирање и спремност за соработка.

Со почит и поздрав

Гостивар, 19.5.2022 год.

Ердоган САРАЧ
Претседател

DZR

From: tmbh-2006@t.mk
Sent: четврток, 19 мај 2022 10:37
To: DZR
Attachments: 19.05.2022 DZR 2.jpeg; DZR 19.05.2022.jpeg

**Одговор
на Забелешки на
Нацрт извештај на Овластениот државен ревизор**

На ден 20.05.2022 година добиени се Забелешки на Нацрт извештајот за извршената ревизија на финансиските извештаи и ревизија на усогласеност за 2020 година на Движење за национално единство на Турците на сметка за редовно работење број 99/ЕС/22 од 19.05.2022 година од страна на Ердоган Сарач - претседател, заведени во Државниот завод за ревизија под број 13-146/4 од 20.05.2022 година.

Забелешките се разгледани од страна на Овластениот државен ревизор и констатирано е следното:

1. Забелешката на констатираната состојба во **точка 5 „Мислење за финансиски извештаи“**, а која се која се однесува на изразеното ревизорско мислење за вистинитоста и објективноста на финансиските извештаи за 2020 година, **не се прифаќа**, од причина што даденото мислење е резултат на констатираните состојби во Нацрт извештајот, согласно Законот за државната ревизија, Ревизорските стандарди на Врховните ревизорски институции (ISSAI), методологијата, правилниците и упатствата за вршење на државната ревизија.
2. Забелешката на констатираната состојба во **точка 4.1.1.**, која се однесува на непреземени мерки за доставување на Годишниот финансиски извештај до Државниот завод за ревизија во законски утврдениот рок, како и дека во текот на вршење на ревизијата од страна на одговорното лице преземени се мерки за негово доставување поради што и овластениот државен ревизор не дава препорака, **претставува образложение** во насока на потврда на констатираната состојба, која состојба овластениот државен ревизор ја имаше во предвид во текот на вршење на ревизијата.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор

1